

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์สภาพการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน อาชีวศึกษาของสถานศึกษา และนำเสนอแนวทางที่ดีในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน อาชีวศึกษา กรณีศึกษาคือโรงเรียนอาชีวศึกษาที่มีการปฏิบัติที่ดีด้านการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่ม และการสำรวจ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาและค่าสถิติร้อยละ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานศึกษาได้มีการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนด้วยการบริหาร การจัดการศึกษา และการจัดสภาพแวดล้อม โดยสถานศึกษาได้มุ่งเน้นการฝึกฝนให้นักเรียนมีระเบียบวินัย เป็นพื้นฐานเพื่อนำไปสู่ความรับผิดชอบต่อตนเองและต่อสังคม โดยผ่านกระบวนการจัดการเรียน การสอน กิจกรรมเสริมหลักสูตร และการสร้างแรงจูงใจของครูและบุคลากรให้เป็นต้นแบบที่ดีของนักเรียน การจัดการศึกษาให้ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียน มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายและต่อเนื่อง การจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเน้นการสร้างบรรยากาศให้มีความสะอาด ร่มรื่น และความปลอดภัย

2. แนวทางที่ดีในการส่งเสริมความรับผิดชอบของนักเรียนพบว่าสถานศึกษามีการบริหารและการจัดการที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหารและครูอาจารย์เป็นต้นแบบที่ดีของผู้ที่มีวินัยและมีความรับผิดชอบในการปฏิบัติงาน บุคลากรในสถานศึกษาให้ความร่วมมือกับกิจกรรมต่างๆ มีการส่งเสริมให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง มีการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ การจัดกิจกรรมและโครงการเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

The research objectives were to study states and guidelines for enhancing vocational students' responsibilities from a case study of a good practice vocational school. The data were collected by observation, interview, documentary analysis, focus group discussion and questionnaire. Then, they were analyzed by content analysis and percentage. The research findings were as follow:

1. The school supported vocational students' responsibility via administrating, formal and informal learning and environmental management. The school emphasized in basic discipline development that yielded self and social responsibilities through teaching and learning process, extra curricula, and motivating teachers to be good models in discipline and responsibilities. Responsibility concepts and conducts were integrated in school curriculum and were supported by variety of learning activities and extra curricula continuously. The mutual school environment management was emphasized in promoting among students for creating a clean, pleasant and secure environment.

2. Guidelines, for students' responsibility development were composed of effective administration and management, good modeling, cooperation, supporting self development, instructing and extra activities relating characteristic development for self and social responsibilities of students.